

Politikai napilap.
Megjelenik (vasárnap és ünneppnap kivételével) mindennap délután 4 órakor.
Szerkesztőség és kiadó hivatal:
Via Ciotta 28.
Telefon sz.: 778
Szám 4 fillér, Vidéken 6 fillér,

FIUMEI HIRLAP

Előfizetési ár:
Helyben hához hordva
Egy hónapra . . . 1 k. 20 fill.
Negyedévre . . . 3 k. 60 fill.
Vidéken, postai szétküldéssel:
Egy hónapra . . . 1 k. 80 fill.
Negyedévre . . . 5 k. 40 fill.
Hirdetési díj: Egy 4 hasábos nonpareille sor 10 fillér. Hivatalos hirdetések egy sor 20 fill.

Apponyi Edvárd királynál.

A háborúgyártó mentáristák minden évben összevörösödnek s bolonditják magukat, meg a világot a világbéke és más soha meg nem valósítható ábrándok megvalósításával. A különböző államok parlamentjeiből a legkiválóbb szónokok és tudósok mennek a szent misszió érdekében az interparlamentáris konferenciára. Szív és lélekgyönyörködtető beszédek hallhalunk tőlük s szemforgatásokat láthatunk, mi inkább mosolyt támaszt ajkunkon, mint meghatottságot a keblünkben, a melynek egyébiránt fájalmát akarják a jó urak csillapítani. Ugy tűnik fel az interparlamentáris konferencia előttünk, mint a — templom. Mennyei zsoltárok a tömeg ajkáról, isteni ígék hirdetése a szónokok ajkairól. Mindezek szép, nemes dolgok, csak hogy úgy tűnik fel az egész kép, mint a templomban vétküket levezelő bűnösök ájtatoskodásai. Benn, az istenházában töredelmes bűnbánók, fogadkozók minden jóra. Elfeledtetni istennel a multak vétkeit; de kilépve abból a házból, megint csak az a gonosztevő marad, mi volt, mielőtt belépett oda, honnan a papok szent segítségére révén egyenes telefonösszeköttetés van az isten trónusához, meghallgatni a gonosz okos emberek hazug fogadalmait.

Ilyen az interparlamentáris konferencia. Alapjában magasztos, de őszinteségekben hazug. Minden hágai békekonferencia után a legvéresebb háborúk törnek ki. Ezzel nem akarjuk azt állítani, hogy a háboru a békekonferencia eredménye, hanem, hogy az nem ér egy fabatkát se. A világbékét éppen úgy a szükség teremtheti csak meg, mint a háborút. Kormányozni azokat eszmékkel, szónoklatokkal lehetetlen. Amíg hatalom, birtok van, addig a féltékenység és irigység uralkodik. Ez pedig mindig megteremti a háborút.

Szép mégis s jól esik hallani azoknak a szép gondolatoknak a hirdetését, miket az interparlamentáristák hangoztatnak. Meghatja az nemcsak az igazán békeszerető polgárt, hanem a háboruszkodó uralkodót is, kiben felébred néha a gondolat a vérengzések borzalmasságai felett. Edvárd angol királyt is meghatotta gróf Apponyi Albert szónoklata. Kihallgatáson fogadta a leghatalmasabb uralkodó a legnagyobb szónokot. De a világbéke és a nemzetek felszabadulása az uralkodók elnyomása alól mégsem történik meg.

A mostani londoni konferenciának se lesz kiváló eredménye. Gróf Apponyi Albert hódolattal lép Edvárd elé, ez üdvözli a nagy magyar szónokot remek beszédeért s ezzel napirendre tér a király is, a világ is; s folyik tovább a harc uralomért, földért, pénzért és semmiért, mint oly gyakran, csak nagyhatalmi ábrándból, értéktelen babérokért néhány agyalágyult uralkodó és hadvezér homlokára, vagy néhány véres „aranylap“-ért a történelem könyvében.

A jó horvát politika — jó magyar politika. A fővárosi lapok ma egy beszélgetést közölnek, a mit *Supilo* Ferenc képviselő, a fiumei Novi List szerkesztője folytatott egy újságíróval. E beszélgetés szerint *Supilo* kijelentette *Wekerlének*, hogy a fiumei rezolucionista párt jó horvát politikát fog folytatni Horvátországban, a mely párhuzamosan fog haladni a magyar politikával, a fiumei rezolucióban kifejezésre jutott szellemben és elvek szerint. Együttal hozzátesszem — mondta még *Supilo* — hogy a jó horvát politika jó magyar politikát is jelent és viszont, mert nagy céljaink közösek.

Az őszi munkarend. A kormány október hó közepére tervezi a delegációk összehívását, előzőleg azonban be fogja terjeszteni a jövő évi költségvetést, melynek elintézésére nézve az a szándéka, hogy a delegációk ülésével párhuzamosan a pénzügyi bizottság tárgyalja le a költségvetést. A delegációk ülészaka azonban ezuttal sokkal huzamosabb lesz, mint a legutóbbi, viszont a költségvetés bírálata is jóval több időt fog igénybe venni egy a pénzügyi bizottságban, mint a képviselőházban, mely körülményekből már most biztosra lehet venni, hogy a kormány kénytelen lesz a jövő év első hónapjaira indennitivel a képviselőház elé lépni. A nagy reformkérdések, melyek közül néhányat a kormány maga is sürgősnek jelzett, ezek szerint csak a jövő évben kerülhetnek elintézésre.

Fiume declina.

No, non siamo scoraggiati; non disperiamo punto dell'avvenire di Fiume. Comprendiamo che certe cose non si possono fare in un attimo, e che le conseguenze di tanti anni d'incuria e di politica sbagliata non possono essere tolte da un semplice atto di volontà. Abbiamo fiducia piena nel nuovo ministero, specie nel ministro del commercio Francesco Kossuth, il quale ha veduto con chiarezza vaticinatrice quali possono essere gli strumenti del progresso economico dell'Ungheria, e che fra questi, fra i principalissimi, gli essenziali è Fiume. Fiume risorgerà a vita nuova e splendida; così dev'essere, così vuole il naturale svolgimento delle cose, che l'insipienza e l'ignavia umana possono ritardare, ma non impedire.

Ma intanto Fiume declina e non bisogna perdere tempo. Ogni giorno, disse un nostro distinto collega, in questo stesso giornale, ci avvicina all'abisso. Gli organi vitali della città vanno l'uno dopo l'altro paralizzandosi, e quelli che

ancora restano attivi, sono costretti adoperare tutte le forze a salvarsi semplicemente, poichè di vita produttiva e prospera non è neanche a parlare. L'industria, il commercio, le imprese sono quasi all'ultimo stadio della tisi. Dappertutto il vuoto ed il silenzio. Cessato il rumore simpatico e consolante di una attività feconda; e dello stesso fluido, che un giorno nel nostro porto, denso generale toglieva sin forza al sole, ed era pegno di lieto avvenire, dobbiamo recarsi alla riva per scorgerne appena una traccia.

Le fabbriche febbrili, cagione di tanta animazione e di tanta vita, sono ormai appena un ricordo degli uomini attempati.

Un tempo si viveva sicuri che Fiume sarebbe sorta a emporio atto a rivaleggiare coi più prosperi dell'Adriatico; ma per lunghi anni il governo fu uomini i quali pare non comprendessero che l'Ungheria può svilupparsi soltanto mercè lo sviluppo di Fiume, che Fiume è l'unica porta verso il mare, dal quale soltanto può venire la grandezza economica dell'Ungheria. Ci furono uomini d'intelligenza larga, che vedevano ben lontano, i quali compresero che i milioni apparentemente gettati in mare, erano prestati, che sapientemente amministrati potevano dare l'inebbriante interesse del cento per cento.

In questo momento così grave per Fiume, noi avremmo bisogno di un uomo di valore e di attività sagace. Chi rappresenta invece Fiume al Parlamento? Un uomo cui, è vero, non si possono negare intelligenza e cognizioni — che però non si avvicinano nemmeno alla sua enorme presunzione — ma che come deputato si è rivelato un nulla perfetto. Al momento opportuno in cui il suo dovere gl'imponesse di richiamare l'attenzione della nazione ungarica, rispettivamente del Parlamento e del Governo su Fiume così spaventosamente declinata; di far comprendere chiaro quale importanza la nostra città abbia per lo sviluppo economico e anche civile dell'Ungheria, nel momento solenne per la nostra città della discussione del bilancio del commercio, egli, con disinvoltura temeraria, sfidante la legittima indignazione dei suoi elettori, era qui a Fiume a occuparsi di questioni personali, di scandali che sono la gioia della bell'anima sua. Ma lasciamolo; da lui non v'è nulla di buono d'attendersi, ha ormai tradito il suo mandato. I mal di Fiume hanno bisogno di ben altro medico, che non sia l'uomo che la rappresenta al Parlamento, un uomo che metta sopra tutto non le passionacce, ma l'interesse di Fiume lo difenda con saggia e sagace energia.

Fiume però non deve disperare; il destino per quanto le possa essere avverso non può dare continua smentita alla natura, alla ragione, le quali mostrano chiaro che Fiume deve avere splendido avvenire.

Noi mettiamo tutta la nostra fiducia nel governo, specie nel grande ministro del commercio il quale saprà far comprendere al Parlamento che cosa sia Fiume, e quale importanza, quale valore essa abbia per l'Ungheria. Francesco Kossuth continuerà — e anche correggerà, perchè di ciò v'è bisogno — l'opera di Baross, e sulle basi da questo piantate farà sorgere l'edificio della grandezza commerciale e industriale di Fiume. E speriamo che Kossuth abbia già compreso che l'opera di redenzione è non solo necessaria, ma urgentemente necessaria. Occorre non solo fare, ma fare sollecitamente, subito.

La nostra Camera di commercio, tutti i fattori di Fiume — Governo, locale Municipio specialmente — non si stanchino a mostrare la situazione in tutta la sua pericolosissima gravità, a dimostrare i danni gravissimi di ogni indugio.

Fiume deve risorgere, e risorgerà. E la sua resurrezione sarà la più splendida prova del patriottismo e del senno degli uomini a cui la fortuna della nazione ha affidato le redini dello Stato.

A magyar iskolahajó.

Világjáró *Reményi* Antal tengerész, ez a félbe maradt magyar Columbus, hosszabb cikket ír a B. H.-ban a magyar iskolahajóról, most, hogy e rég sürgetett intézménynek valahára létet fog adni a szabadhajózási új törvénnyel a magyar állam.

Reményi cikkét, elhagyva belőle a fiumei nautikáról irt tudatlanságait, kivonatossan itt közöljük, mint az iskolahajó fontosságát sok új oldalról bemutatót:

A magyar iskolahajó létesítése nagy lépés a magyar tengerészet terén, vagyis inkább ez az első igazi lépés ezen az uton, melyen előrelátással és céltudatosan haladva, a magyar tengerészet megteremtésének nehéz problémája meglesz oldható.

Ha Németországban, a hol a birodalom megteremtése óta a tengerészet oly bámulatos lendületet vett, melynek példája a történelemben nem található, szükségesnek vélték arravaló, edzett és iskolázott hajólegénységnek minél nagyobb számban való biztosítása végett ily iskolahajónak létesítését, pedig hosszú vonalú tengerpartján és számos kikötőiben a lakosság nagy része ugyanis a tengeri kereskedelem és halászat útján kapja kenyerét, mennyivel inkább szükséges ez nálunk, hol kicsi tengerpartunkat horvát és olasz anyanyelvű népek lakja. És ha mi nem teszünk semmit sem, hogy magyar hajólegénységünk is legyen, bármily nagy áldozatokat hozunk is és szükségképpen kell hogy hozzunk tengeri hajózáskunk emelése végett, hiszen kereskedelmünk függetlenségének ez a főszekőze, a magyar idegennek fogja tekinteni, csak eszével, de nem egyuttal szívével fogja fejlődésében kísérni, lelkesülni érte soha sem fog, de nem is lesz azzal a visszahatással a nemzet vállalkozási kedvének emelésére mint van másutt s fiai nélkülözni fogják azt a nevelési hatást, melylyel a tenger-

részet jár, kényszerítvén és meg-szoktatván a hajóst elviselni az időjárás minden viszontagságát, bátran szembezállni a tenger veszedelmeivel és nemcsak bátrabbá, edzettebbé, hanem egyszersmind ügyesebbé és leleményesebbé is teszi a tengeri foglalkozás.

Kérdezhetnék tőlem, hát hogyan fog ez az iskolahajó gyakorlatilag hozzájárulni magyar tengerésznép nevelésére. Megmondom.

Tegyük föl, hogy az említett törvény által biztosított állami segítség számbavételével a gyár vagy hajótulajdonos mondjuk, egy 1800 tonnás, ugynevezett sóner-vitorlást építene, mely kíségetésül manap okvetlenül szükséges gőzgéppel is kell hogy felszereltessek s hogy e hajó kezelésére harminc legény kívánatnék. Akkor, hogy a hajószolgálat fönn ne akadjon, husz állást már jól begyakorolt, e célra külön kiválasztott és a rendesnél valamivel jobban fizetett horvát-olasz matrózokból töltenének be, tizet pedig a kormány a duna-tiszamenti tizenöt-tizenhatéves, válogatott fiatal hajós- vagy halászlégyenkek sorából szállítana a hajóra.

Mondanom se kell, hogy ez iskolahajón magyar anyanyelvű, már hosszabb éveken át tengereket járt jelesebb képzettségű tiszték vinnék a parancsnokságot (hiszen ily tiszték nevelésére szolgál a fiumei m. kir. tengerészeti akadémia.) Ezek a magyar fiúk néptünk nyíltszűségénél és testi ügyességénél fogva csakhamar el fogják tanulni az öregebb matrózoktól a szükséges fogásokat és műveletüket, annál inkább, mivel a tiszték magyar anyanyelvükön adott magyarázatokkal hathatósan előmozdítanak kiképzésüket. Ez a tiz fiatal magyar matróz, a kik kötelezve lennének mondjuk négy-öt évig szolgálni a tengeren, egy év leforgása után beosztatnék azután a magyar állam által szubvencionált hajókon, a melyeken a fiumei akadémiából kikerült, magyar anyanyelvű tiszték viszik a parancsnokságot, a kikkel a magyar fiúk ismét magyarul érintkezhetnek, tehát otthonosaknak éreznék magukat. A magyar tiszték parancsnoksága alatt folyton magyar lég venné őket körül és nem veszítenék el eleven magyar tájékozódást. Miután pedig a magyar iskolahajó minden új évben legénységének egyharmad részét megint magyar fiukból egészítené ki, a magyar matrózok száma évről-évre szaporodnék (volna mód jövőjüket is biztosítani) és megszületnék az igazán magyar tengerészet. Biztosra veszem, hogy ezek a Duna és Tisza partjáról oda került magyar fiúk jobban meg fogják idővel teremteni a magyar tengerésznyelvet (legalább azt a részét, mely a hajón szükséges fogások, kötelek, csigák, vitorlák és szelekre vonatkozik), mint én fogom írásztalomnál a magyar tudományos akadémi megbízásából, hiszen a tulajdonképpeni tengerésznyelvet sehol sem alkották meg tudósok, hanem a nép, a tengerésznép.

Ezek a magyar fiúk természetesen meg fogják tanulni társaiktól a horvát és olasz nyelvet, a mire szükségük van, mivel hogy társaik horvátok és mert az Adria és a Földközi-tenger partján az olasz nyelv van leginkább elterjedve. Magyar haditengerészetéről pedig nem is álmódhatunk mindaddig, meg egypár évtizeden át a rendszeresen és okos gyakorlati-sággal folytatott nevelési módszer előbb meg nem teremtette a kereskedelmi magyar tengerészetet és a tengerészeti szaknyelvet.

Nálunk az iskolahajó a tengerészet megmagyarosításán hívül még egy másik, kereskedelmünk nagy hasznára váló szolgálatot tehetne, ha tudniillik ipar- is egyéb kivitelre alkalmas cikkeink és termékeink helyesen összeállított mu-strajteménye rendeztetnének be földéze-

tén, ellátva a megfelelő árjegyzékekkel, A mint a hajó kikötőről-kikötőre haladna a meglátogatott városok keresedői meggyőződhetnének róla, hogy igenis, van Magyarországnak igen számos iparcikke és terméke, melyeket haszonnal vásárolhatnának be nálunk és hasznos összeköttetésekre szolgálhatna alkalmat. Egyébiránt a gyakorlati amerikaiak ily gyűjteményekkel ellátott hajók útján, már nagy sikereket értek el, különösen Dél-Amerikában.

HIREK.

— **A világ legnagyobb szónoka.** A londoni interparlamentáris konferencia tiszteletére az angol parlament tudvalevően nagy lunchot adott, melyen ezeröt-százán vettek részt. E lunchon Lorgurne lord kancellár *Apponyi* Albert grófra emelte poharát, a mit a gróf — a londoni világlapok egyhangú közlése szerint — nagy benyomást tett, csudálatosan szép angol kifejezésmóddal elmondott beszédben köszönt meg. E beszéd után a Daily Telegraph csak ennyit ír Apponyiról: Apponyi Albert gróf és Bryan ma tagadhatatlanul a világ legnagyobb szónokai.

— **Hajósvállalat ellenünk.** Szakemberek előre keresztet vetnek arra az új hajósvállalatra, melyet most gründolnak Triesztben. Az alapításról kiadott „hivatalos” jelentés szerint az új üzlet akkép jönne létre, hogy a trieszti Navigazione Generale Austriaca céggel a Lussinpiccolóban székelő Geronimich-féle hajózási vállalatok a cégtulajdonosok részvénytársasági alapon egyesítik, 10 millió korona alaptőkével, Trieszt székhelylyel. A részvénytársaság alakuló közgyűlését 1907. január 1-én tartják meg. Ez a „tizmillió korona” részvénytőke azonban rossz, ócska hajók jól felbecsült értékéből verődik össze, azon reményben (a mi különben biztos is), hogy az osztrák kormány évenként legalább másfél-millió koronával fogja szubvencionálni az új alakítást, melynek főcélja: az isztriai, horvát és dalmát parti hajózáásban fölvenni a versenyt a magyar és horvát járatokkal. Az osztrák publikum eleinte bizonyára felkarolja az új vállalatot, már csak azért is, mert *ellenünk* akar dolgozni. De majd ha látja, hogy a régi ócska járműveken kell utaznia s ezt az utazást még legalább évi másfél millió szubvencióval meg is fizetnie — egyszerre le fog hűlni iránta a lelkesedés, a szubvenció is elmarad, s az „alapítás” csufos bukással végződik. A mi kívánatos is.

— **Una società a' danni di Fiume.** A grande meraviglia degli uomini che sono periti nelle cose di mare e specie nelle imprese marittime si annuncia la costituzione di una novella società di navigazione. La notizia ufficiale ci fa nota la unione della navigazione generale alla ditta Gerolinich di Lussinpiccolo. Si fonda così una società col capitale di 10 milioni di corone, e si fonda a Trieste. Il primo congresso generale della società si terra il 1.º gennaio del 1907.

I dieci milioni di corone saranno rappresentate da grandi navi vecchie, cui verrà dato un valore esageratissimo, ma pur basteranno a che il governo austriaco paghi la sovvenzione di un milione e mezzo di corone.

La nuova società si propone di fare la concorrenza alle nostre società di navigazione nei porti del-

l'Istria, della Dalmazia, dell'Italia. La popolazione dell'Austria, che accoglie con entusiasmo questa società, anche perchè è diretta ai danni di Fiume e dell'Ungheria, allorchè si vedrà costretta viaggiare su navi tarde per vecchiaia e incomode, sentirà svanire cotesto entusiasmo e le abbandonerà. Per cui è probabile che la fondazione finisca con un clamoroso fallimento il che è proprio desiderabile.

— **Strájk a volt kormányzónál.** Szá-páry Pál gróf, volt fiumei kormányzó orosz-lámosi e adott uradalman kétszáz aratómunkás stájkba lépett és megtagadta a cséplést. A zavargások meggátolására Szegedről nagyszámu csendőrséget vezényeltek ki.

— **A toldozott határrendőrség.** A tavaly felállított határrendőrségeket állandóan toldozzák-foldozzák országszerte. Az egyes kirendeltség létszáma sehol sem elég, mindenütt folyton szaporítani kell. A belügyminiszter már a jövő évi költségvetésbe is felvette a határrendőrség legénységi állományának szaporítását. E célra a belügyminiszterium egyelőre ötven új rendőr alkalmazását vette tervebe. A létszámszaporítást az orsovai, brassói, munkácsi, máramarosszigeti és pancsovai határrendőrségeknél eszközlik. Persze a *fiumei határrendőrségről*, melyet a Gaál-Zanella-Kuscher-klik elpaklizott a darabont miniszteriummal, ez újabb határrendőrségi intézkedésnél sincs szó. Várjuk csak hát továbbra is január elsejét, mikorra a *belügyminiszteriumban nekünk megígérték minap a fiumei határrendőrség életbeléptetését*.

— **A kivándorlás „csökkenése.”** New-Yorkból azt jelentik, hogy a mult héter alaposan megcsökkent a magyarországi bevándorlók száma. Mindössze nyolcszázhatvenegyen érkeztek oda hazulról, köztük 170 magyar, 350 tót, 118 német, 176 horvát és 57 román. Ez a csökkenés nem a kivándorlás csökkenését jelenti, hanem évről-évre megismétlődő tünet, hogy az aratási időben sokkal kevesebb a kivándorló Magyarországról, mint az év többi hónapjában.

— **A Munkások Rokkant- és Nyugdíj-Egyletének fiumei fiókja** f. hó 29-én délelőtt 10 órakor a Via Clotilde Inferiorén levő kerületi betegsegélyző pénztár helyiségeiben rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy, a tisztik r és választmány kiegészítése. Egyéb indítványok. A gyűlésen a központi igazgató, mint küldött vesz részt.

— **Új hajójelzés.** Újítást foganatosítottak a dalmát partok mentén közlekedő kereskedelmi gőzhajókon. Az újítás abból áll, hogy a délfelé menő hajó a kikötőbe érkeztekkr az első árbócon lobogót tűz fei — két négyszög fehér mezőn, — mely a nemzetközi lobogó jelzés szerint „S” (Süd, dél) jelzésnek felel meg; viszont az észak felé menő hajó két-két kockás lobogót tűz fel, mely a nemzetközi „N” (Nord, észak) jelzésnek felel meg. Ezen egyszerű jelzés által az utazó közönség könnyen tájékozódhatik valamely hajó menetiránya felől és eleje vétetik sok kellemtelenségnek.

— **Cápaüldözés hadihajóval.** Jelen-tettük legutóbb, hogy Póla mellett feltűnt a cápa (nem egy cápa), ama bizonyos cápa, mely minden nyáron későn, korán, de elengedhetlenül meg szokott jelenni. A cápa megjelenése azonban sokkal komolyabb nyári eseménnyé fejlődött ezutal, ugyannyira, hogy hadihajóval vadászni rá. Mint ugyanis Pólából jelentik, az ottani és környékbeli halászok fáradhatatlanul üldöznék egy hatalmas cápát. Érdekes, hogy a cápa üldözésében több torpedónaszád és az „Adria” nevű pénzügyőri gőzös is résztvesz.

— **Olasz tiszték a párbajmánia ellen.** Rómában, mint most írják, az olasz hadsereg nem aktiv állományu tisztjei kongresszust tartottak, a melyet maga a király nyitott meg. Krisztpóti

márkinak, az olasz párbajellenes liga alelnökének sikerült elérnie, hogy a párbajellenes liga ügye napirendre kerüljön; hosszú, élénk vita keletkezett, a melyben több tábornok is részt vett. Végül a következő határozatot hozták: „A kongresszus annak a reményének ad kifejezést, hogy a lovagiaság törvényei minden becsületbeli ügyben kötelességévé fogják tenni a benne szereplőknek, hogy ügyüket egy becsületbíróság elé terjeszszék. Továbbá azt a kívánságunkat fejezzük ki, hogy a modern civilizációnak megfelelően, a párbaj eltöröltessék.” Ennek a határozatnak már csak azért is rendkívül nagy a jelentősége, mert eddig az olasz hadseregben több párbajt vívtak, mint a többi nemzet hadseregben.

— **Elhalasztott versey.** A Fiumei Athletikai Klub augusztus 5-ére tervezett uszóversenyét szeptember másodikára halasztotta el. Halnay Zoltán uszóbajnok távirasilag tudatta a klubbal, hogy a mérkőzésen részt vesz.

— **Banda in piazza.** La banda civica si produrà questa sera, alle 8.30 in piazza Adamich, ed eseguirà il seguente programma:

1. L. Toth — „C. A. F. a Convegno” marcia. 2. Donizetti — Trascrizione dell'opera „Linda di Chamounix”. 3. Massenot — Fantasia dell'opera „Manon”. 4. Rossini — Sinfonia dell'opera „Guglielmo Tell”. 5. Wauterfeld — „I Fiori valzer.”

— **A reggeli lapok hírei.** Új képviselők. Csáktornyan tegnap késő éjjel ért véget a képviselő választás, Filipich Lajos plébános, függetlenségit választották meg Landauer Béla néppártival szemben. — Aradon, Barabás Béla volt kerületében, Müller Károly ügyvédet választották meg függetlenségi programmal a másik két függetlenségi jelölt: Komjáthy Béla és Fényes Samu ellen.

— **A király Csehországban.** A király csehországi útjára már az összes intézkedések megtörténtek. A király október 10-én érkezik Prágába, ahol két héttig fog maradni. — **Goluchovszki beteg.** Goluchovszki gróf külügyminiszter, aki átutazóban van Vittel-fürdőbe és néhány napot Párisban akart tölteni, tegnap a hőstől rosszul lett, úgy hogy orvosi tanácsra ágyba kel ett fekdőnie. — **Zátonyon hagyott hadihajó.** A „Montagu” angol hadihajó tudvalevőleg az angol partoknál zátonyra került. Kiszabadítására már eddig 100.000 fontot költöttek; mivel pedig jókárba helyezése még három annyiba kerülne, a praktikus angolok inkább ott hagyják a zátonyon hajójukat.

— **A hóhér is forradalmár.** A szentpétervári hóhér is a forradalmárok közé állt és megtagadta az engedelmességét. Am nem politikai, hanem „gazdasági” okokból. Kevesli a fizetését. Mostanág száz rubelt kapott egy kivégzésért, hogy azonban a дума elé javaslatot terjesztettek a halálbüntetés eltörlésére vonatkozólag a derék hóhér veszélyeztetve látja egzisztenciáját s a dupláját kéri az eddigi munkadíjnak. — **Huszonötösör csaptak össze.** A nagyváradi honvédegyezred kaszárnyájában véres kardpárbajt vívott Vlád Gusztáv bankhivatalnok és Ditrich József honvéd hadapród. Huszonötösör csaptak össze s az utolsó összecsapásnál mindketten jelentékenyen megsebesültek. — **Megint háborog a Stromboli.** A Stromboli-szigeten levő tüzhányó-hegy ismét működik. Az izzó láva elborította Ginestro falut, melynek lakói sietve menekültek. A sziget is veszedelemben van.

— **Új sziget.** A Csendes-oceánban váratlanul felbukkant egy sziget az Aleuták csoportjában természetesen vulkánikus eredetű. A kis sziget közelében, amelyet a halászok Roosevelt-szigetnek kereszteltek el, oly forró volt a tenger, hogy megközelítésére gondolni sem lehetett. — **Bécsben meggyilkolt magyar leány.** A bécsi Fechter Gasse-ban megölték Sárvári Rózsa magyar leányt, aki Wieland nevű péknél szolgált. A leány szappanért ment egy szomszéd boltba s az uton szeretője, König Henrik féltékenységből leszurta. — **Amerikai párbaj.** Pozsonyban Schleifer Elemér jogszigorló, tartalékos vadászhadnagy agyonlőtte magát. Amerikai párbajnak esett áldozatul.

x **Grand Hotel Miramare.** A mai lapunkban megjelent fenti című hirdetésre a nagyérdemű közönség figyelmét felhívjuk.

Corrispondenza aperta.

Signor N. Grazie infinite delle informazioni dateci che ci dimostrano la vostra cortese premura per noi. Ci goveremo a suo tempo di quelle informazioni che per noi sono veramente preziose. Grazie!

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, jul. 26. A képviselőház ma 11-kor *Justh* Gyula elnöklété mellett ülést tartott. Napirenden az 1906. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslat volt.

Hoitsy Pál határozati javaslatot nyújt be, amelyben kéri, mondja ki a Ház, hogy a költségvetési törvény elfogadásával nem tekinthető a felmentvény megadottnak az 1906. kezelési év ama szakára, amely a jelenlegi kormány hivatalba lépését megelőzte.

Maniu Gyula ellene szól a javaslatnak. *Vizy* Ferenc elfogadja a javaslatot. *Hodzsa* Milán szintén nem fogadja el a javaslatot.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy a nemzetiségek a képviselőházban hatalmi álláspontra helyezkednek. Így nem fogjuk egymást megérteni. Mi történelmi alapon akarjuk a fejlődést és igyekezni fogunk a magyar függetlenség és önállóság megteremtésére. A demokrata törekvésnek minden vonalon tért akarunk nyitni. Ezt a parlamentet osztályuralommal vádolni nem lehet. Kijelenti, hogy a nemes szocialista törekvéseknek legigazibb hive és igyekszik is a munkások sorsán javítani. Kéri a költségvetés elfogadását.

Maniu Gyula felszólalása után a Ház úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja az 1906. évi költségvetést.

Áttérnek a Pozsony-határszéli helyi-érdekű villamosvasutáról szóló törvényjavaslat tárgyalására. *Gál* András előadó a javaslatot elfogadásra ajánja.

Kmetty Károly a függetlenségi párt megbízásából határozati javaslatot nyújt be, hogy a törvényjavaslatot utasítsák a közigazgatási bizottsághoz. *Kossuth* Ferenc ehhez hozzájárul. *Rakovszky* István is hozzájárul a javaslatához, melyvel az ülés véget ért.

Barabás megbukott.

Budapest, jul. 27. A budapesti VII. kerületi választás reggel hét órakor ért véget. *Lád* Károly választási elnök kihirdette az eredményt. *Eötvös* Károly 3518, *Barabás* Béla 2562, *Ulmann* Jákó 41 szavazatot kapott. E szerint a VII. kerület 14,000 választói közül 6121 szavazott le, *Eötvös* 915 szótöbbséggel választották meg képviselőnek. *Eötvös* nagy ovációban részesítették.

Pártértekezletek.

Budapest, jul. 27. A függetlenségi párt ma délután hat órakor,

az alkotmánypárt este félnyolc órakor értekezletet tart, melyben az appropriációs törvényjavaslatot tárgyalják.

Wekerle Ischlben.

Budapest, július 2. A jövő hét elején minisztertanács lesz, a mely után a miniszterelnök *Ischl*be utazik s jelentést tesz a királynak a politikai helyzetéről. *Wekerle* Bécsben érintkezésbe lép báró *Beck* osztrák miniszterelnökkel annak a kérdésnek a tisztázására, hogy mikor kezdődjenek meg a kiegyezési tárgyalások. Valószínű, hogy ezekre csak szeptember derekán kerül a sor.

A parlament szünetel.

Budapest, jul. 27. A képviselőház ma letárgyalja az appropriációs javaslatot s ezzel érdemleges munkáját be is fejezte. A főrendiház a költségvetést és az appropriációs javaslatot szombaton délutáni ülésén tárgyalja le s így a képviselőház utolsó, formális ülését hétfőn tartja, hogy átvegye a főrendiház üzenetét. A képviselőház szünete október tizenötödikéig tart s addig a Ház maga fogja elnapolni magát: Ezuttal tehát harmadfélhavi nyári vakációt ajándékoznak maguknak a képviselők.

Barabást jelölték Nagykőrösön.

Budapest, jul. 27. A hirre, hogy *Barabás* Budapesten megbukott, a nagykőrösi polgárság jelölte *Barabás* Bélát.

A hosszú szünet.

Budapest, júli 27. - Ma délelőtt minisztertanács volt melyen a képviselőház nyári szünetéről döntöttek. A kormány tagjai arra a megállapodásra jutottak, hogy a képviselőháznak október 10-ig való elnapolását hozták javaslatba a Házban.

Az új horvát osztályfőnökök.

Budapest, jui. 27. Gróf *Pejacsevics* Tivadar horvát bán ma délelőtt felkereste *Wekerle* miniszterelnököt s vele hosszabban tanácskozott az új horvát osztályfőnökök kinevezéséről, mik holnap, vagy holnapután jelennek meg a hivatalos lapban. *Nikolics* Vladimir dr. volt ogulini főispán a belügyi, *Badaj* Sándor ügyvéd a kultuszügyi és *Rojc* Milán dr. belvári ügyvéd az igazságügyi osztályfőnökévé nevezte ki. Az új osztályfőnökök nyomban megállapítják munkaprogramjukat és több reformot készítenek elő, melyekkel a horvát tartománygyűlés a szeptember 15-iki új ülészákon fog foglalkozni.

Orosz forradalom.

A megszünt forradalom.

Pélervár, jul. 26. A hivatalos közegek teljesen megnyugtatta érezik magukat a forradalom továbbterjedésétől, mert a forradalmárok vezetőit és a „*Missl*” szocialista újság szerkesztőségét letartóztatták.

Katonák a zsidó üldözés ellen.

Pétervári, július 27. A „*Rjec*” jelenti, hogy a tengerész katonák egy százada kijelentette, hogy ha nem hagyják abba a zsidóüldözéseket, akkor a zsidókat gyilkoló népet tömegesen fogják lemészárolni. Ezeket az intézkedéseket megteszik a kozákok ellen is, ha nem hagyják abba a zsidóüldözést.

Vilmos beavatkozása.

Pétervári, jul. 27. Moszkvából jelentik: *Kohlhaas*, német konzul megcáfolja azt a hirt, hogy *Vilmos* német császár sürgönyileg tanácsolta *Miklós* cárnak, hogy a dumát oszlassa fel. Sem *Vilmos* császár, sem a német kormány nem adott hasonló tanácsokat az orosz cárnak, vagy kormányának.

Németország kölcsöne.

Berlin, jul. 27. A külföldön elterjedt azon híreszteléseket, hogy *Vilmos* császár hozzájárulása mellett a *Mendelshon* német bankház 500 millió márka kölcsönt adott

volna Oroszországnak örült híreszteléseknek nyilvánítják. A „*National Zeitung*” megcáfolja ezt a hirt, hogy Oroszország német kölcsönt kapna. A híresztelés 22-ike és 23-ika közötti éjjelen keletkezett, mely után 24-én a dumát a cári manifesztum feloszlatta.

Egy kirabolt vonat.

Varsó, július 27. A *Visztula* mentén a *Varsó* felé haladó vicinális vasutat tegnap éjjel kirabolták. A vonat személyzete közt husz rabló volt, kik a vészt jelző fék meghúzásával a vonatot az út közepén megállították. Erre a gépészt és fűtőt, valamint a vonaton levő csendőröket, kik egy pénztárt őriztek, leölték, a vonatot egy kilométerrel messzebb vezették s kirabolva hagyták a pályatest közepén. A rablók ezután a közeli erdőbe menekültek.

Szerkesztői üzenetek.

Az összes *fiumei* egyesületet kérjük, hogy minden közérdekű híradását déli 12 óráig sziveskedjék a szerkesztőséggel tudatni, mert különben közleményének helyt nem adhat a *Fiumei Hírlap*.

Boluhovszki és *Werndofer* uraknak, *Fiume*. Sziveskedjék valamelyikük bennünket a szerkesztőségben fölkeresni.

CANTRIDA

NAGY TENGERI FÜRDŐ.

Vendéglő árnyékos kertben. — Csinosan butorozott vendégszobák. — Villamos világítás. — Viz a fiumei vízvezetékéből. — Kitűnő konyha és finom italok. — Diszterem ünnepélyek és bankettek részére.

Minden vásár- és ünnepnap katonazenekar hangversenyez.

Villamossal a várostól negyedórányi távolság. Minden villamosnak összeköttetése van a fürdő omnibuszához.

Fürdő- és mentjegyek:

A városból oda és vissza fürdővel együtt felnőtteknek 70 fill.

Giard. Publicotól "oda" és vissza fürdővel együtt felnőtteknek 50 " gyermekeknek 50 "

" " " " "oda" és vissza fürdővel együtt felnőtteknek 60 " gyermekeknek 40 "

10 drb. bérletjegy:

A városból oda és vissza fürdővel felnőtteknek 6.— kor.

Giard. Publicotól " " " " "oda" és vissza fürdővel felnőtteknek 4.40 " gyermekeknek 4.40 "

" " " " "oda" és vissza fürdővel felnőtteknek 5.— " felnőtteknek 5.— "

" " " " "oda" és vissza fürdővel felnőtteknek 3.— " gyermekeknek 3.— "

Jegyek a villamosvasut kalauzainál kaphatók

Fentartott hely a Fiumében levő

„ALLA SALUTE“

gyógyszertár

részére; **Dr. MIZZAN A.,**

az „ADRIA” palotával szemközt. — Telefon 385,

A gyógyszertár ajánlja magát minden orvosi rendelést azonnal és exakt elkészíteni. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek, stb. stb.

Kőbányai polgári sör

az „*Europa*,” „*de la Ville*,” „*Hungaria*” szálloda éteteiben, a „*Magyar vendéglő*,” „*Cità di Pisino*,” „*Leon d'oro*,” „*Trattoria alla Bonavia*” és több más nesevebb vendéglőben és kávéházban kapható.

Seffer Antal

SPORT ESZKÖZÖK ÉS KÖTÉLGYÁRTÓ IPARTELEPE
BUDAPEST, IV. KÁROLY UTCA BOLTSZÁM 12. (KÖZP. VÁROSHÍZ ÉPÜLETE)

Függőágy: 2'75 ft-től.
Lóháló: párja 8 ft-től.
Vízmentes ponyva és zsák.
Összehajtható kerti butor nagy választékban.
Lawn-Tennis kerítő háló, függőleges álló szemekkel, feketére hátrányozva 12 mtr. 6 hntól.
Kötél hágcsó: 4 mtr. 6 ft.
Tornatermek berendezése és felszerelése.
Teke baba esgolyó.
Szertornák hadsereg részére.
Mindennemű kötélárú hosszú szálú kenderből.
Összehajtható támlás szék: csíkos vitorlavasszal dr. 3.60 ft-től.
Válódí angol Lawn-Tennis labda 12. 3 ft. 50 tól.
Válódí angol és amer. racket 3 ft-től.
Gyermek butor nagy választékban.
Lawn-Tennis középháló dr. 3 ft-től.
Gyermekes székelybutor háló dr. 3 ft-től.

TELEFON: 15-56. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve, Vidéki megrendelések pontosan foganatosítanak. **ALAPÍTÁTOTT: 1878.**

Pályázat szolgálai állásokra.
Az Adria m. kir. tengerhajózási r. t.
pályázatot hirdet két szolgálai állásra.

Pályázhatnak olyan magyar alattvalók, akik magyarul és olaszul beszélnek, katonai kötelezettségüknek eleget tettek, továbbá 15—17 éves fiúk. Jelentkezni lehet mindennap d. u. 3—4 órák között, az Adria titkári hivatalában, ahol a megfelelő okmányok is bemutatandók.

A szusáki városi fürdő (Brajdica.)

31 új fülkével kibővítve, most már 124 ülke áll a t. c. közönség rendelkezésére.

Nyitva reggeli 5 órától esti 9 óráig.

A fürdőárak:

Felnőttek számára egy fürdő 40 fillér, gyermekeknek 10 éven alul 20 fillér. Előfizetés 20 jegyre felnőttek számára 6 korona, gyermekek számára 3 kor.

Az igazgatóság.

Grand Hotel „MIRAMARE“ Cirkvenica.

Az adriai tengerpart legújabb és legmodernebbül berendezett szállója.

Szives tudomására hozzuk a tengerpartunkat felkereső T. cz. közönségnek, hogy

elsőrangú nivón álló szállónk 70 fényesen berendezett szobával, gyönyörű terrasszokkal, külön nagy étteremmel és külön kávéházi helyiségekkel a napokban megnyílt.

Gyönyörű árnyas park; fekvés közvetlenül a tengerparton, remek kilátással. Fürdők a házban villanyos világítás, lift és minden modern kényelem. Előkelő konyha polgári áron.

Penzió lakás nélkül 6 korona. (Reggeli: kávé, tea vagy csokoládé vajjal s kenyérrrel; Délben: 5 fogás; Este: előétel, sült, sajt vagy gyömolcs.)

Hosszabb időre külön megállapodások.

Szállóigazgató: Ádám Jenő, a budapesti „Hungária“ szálló tiz éven át volt, előnyösen ismert igazgatója.

Mindennemű felvilágosítással szivesen szolgál

az igazgatóság.